

1706.

1. Carovius, Georgius Adolphus: De conjunctione diversorum in Germania territoriorum
2. Gurdessius, Henning Christoph: De usuris rei legatae
3. Palkenius, Johann Philippus: De jure laboris in causa religionis exercendi.
4. Schackius, Johann: De probatione criminis in regno.

1707.

1. Carovius, Georg Adolph: Dissertatio academica pro Neptiano in Campaniam: de foeminae numerum publicorum incapacibus.
2. Carovius, Georgius Adolphus: De dominis publicis ab eminenti et jure imperii diversim.
3. Gurdessius, Henning Christoph: An et quando causa criminalis praeferenda civili?

1707

4. Mayerus, Fidericus: Tr. Georg. Borschaei Oratoratio:
de ordinatione ecclesiae ministrorum

1708.

1. Corra, Georg Joseph: De usu juris naturalis in statu
Libri 2. rep. practico.
2. Gerdener, Henni Christophorn: De appignoratione feudi.
3. Helwigius, Christoph: De antimonio, cicuta, et prisco
magus Tabulae S. Siluro.
4. Mascerius, Octavius: Praemium parentum in civitate.
5. Mascerius, Petrus: De remediis substitutivis
6. Peltrenius, Fr. Philippus: Programmata, quo
de conjugii honorario consensu et ad eum celebranda
da Virgini partas sacra ... tractatae.
7. Schackius, Joh.: De appignoratione rei alienae.

1708

8. Schaeckius, Johannes: De affirmatione contractuum
unilateralium.

9. Schaeckhoff, Jacobus: Utrum leges fundamentales
proprie sic dictae leges sint?

1709.

1. Gerdener, Henning Christoph: De sacramenti pubertatis.

2. Schaeckius, Johannes: An adaptatus nomen et familiam
patris adoptantis consequatur?

3. Schaeckius, Johannes: De jure circa pestem

1710

1. Gerdener, Philippus Bultharus: De juramento in
litern affectionis

2. Gerdener, Henning Christoph: De reconventionem
in criminatibus

3. Grubb, Nicolaus: Disputatio historico-politica, in qua
presumptio mutationis status Germanici post fata Carolina

gram seminatus et refertur.

4. Schackius, Johannes: De sancto tempore Quadragesimae
1711.

Schackius, Johannes: De convenientia et inconvenientia
communicationis majoris cum Banno Imperiali,
in genere.

1713.

1. Helwigius, Christophorus: De fuligine.

1715

Gordes, Phil. Baeth: Index nonnullarum erronearum
doctrinarum ex D. Thomasi fundam. jus. nat.
et gent. magis ex parte selectarum

1718.

Gordenius, Philippus Baethianus: Dissertationes jus. nat.
vorsaria, exhibens normam et ordinem iudicium
controversiarum feudales in Germania et patria Pomerania

174.

Guder, Philippus Baltharus: De iuribus hereditariis,
praecipue circa successorem in bonis ingrossorum.

1727.

Guderson, Philippus Baltharus: De paenis haere-
ticorum

2. Magerus, Joh. Abrahamus: De curatione ulcerum
rebellium.

3. Mager, Joh. Abrah.: Ad Disputationem med. chir. inaug.
De curatione ulcerum rebellium a Dr. Joh. Jacovile
Crugero. . . pro obtinendis summis in arte
med. honoribus . . . habendam . . . insert.

1715 28

INDEX
NONNULLARUM ERRONEA-
RUM DOCTRINARUM

EX
DOMINI THOMASII
FUNDAM. JUR. NAT.
ET GENT.
MAGNA EX PARTE SELECTARUM.

QUEM
PRÆSIDE
PHIL. BALTH. GERDES,
JUR. LIC. ET REGIÆ GRYPH. ACAD. PROF. HI-
STOR. ET MORAL. ORDIN.

PUBLICO EXAMINI PROPO-
NIT
IN
AUDITORIO MAJORI
AD D. XI. APRIL. ANNO MDCCXV.
H. C.

RESPONDENS
JOHANN JACOB ALMER,
CANDID. MINIST. EXAM.

GRYPHISWALDIE,
TYPIS CAROLI HOEPFNERI, REG. ACAD. TYPOGR.

1715

83

4.

ices
m,
unc,
ada
len-
huc
Co-
nda
s fit
orali
Co-
NI-
ones
ntes

INDEX

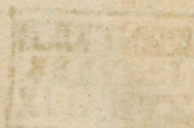
NONNELLINUS FUNDATA
ROMANUS

DOMINUS

FUNDATA PER. NAT.

M. G. G. T.
MAGNA EX PARTE SELECTARUM

PER. BALD. GERDES
MAGNA EX PARTE SELECTARUM

JOHANN JACOBI
CANDID. M. G. G. T.

THE CAROLI HOFFMANN, INC. AD. T. 1800

ter
pru
tati
min
den
lia p
unc
den
um
fap
hac
thu
c
reju
ra
rit
tis n

Prooemium.

Philosophiam Practicam sobrie esse tractandam, ne ratiocinando humano ingenio divina pervertantur oracula, jure Theologi postulant. Sed aberrant ii, qui corruptæ rationi plus justo tribuentes, ultra sapere volunt, ac Sacra Scriptura permittit. Hinc notæ sunt, quæ frequentes Theologos inter & qui rationi nimium indulgentes se Normæ Sacræ Scripturæ alligare nolunt, lites exarsere, quæ nec nostris ætatibus desiere. Dominus Buddæus in hoc studii genere nemini secundus in suis Elementis Philosophiæ Practicæ, & quidem in ea parte, quæ Jurisprudentia Universalis vocatur, talia principia posuit, quæ cum Sacra Scriptura facile conveniunt, ac ideo tuto Studiose juventuti commendari posse videntur. Sed Dominus Thomæus, cujus singulare ingenium merito quisque suspicit, nisi quod simul doleat, eo ipsam sepius in perniciem discipulorum uti, qui æque in emendanda hac Disciplina sudavit, suæ corruptæ naturæ totus deditus, continuo versatilior in suis existit principiis. Mox enim principia ponit, eaque fervide defendit, mox eadem pessime rejicit & nova edit monstra. Modo Normam Sacræ Scripturæ se sequi simulat, modo eandem irreverenter aperte deserit & suam doctrinam passim erroneis & scandalosis assertis maculat. Realis de Vienna vero nomine *Gabriel Wagner* mutabilem

A

tabilem & varium Dominum Thomafium per octodecim principales viciffitudines fuffit in der Prüfung des Verſuchs vom Weſen und Geiſt p. m. 62. Dominus Thomafius ſibi ipſi in hac ſua inconstantia placeat, alii tamen & forte plures, (ut loquitur Hertius, JCtus dum vixit conſummatiffimus, in Epiftoła Diſſertationi de diſtinctione inter Paragia & Apanagia ſubjecta) id acciperent in ſignum animi parum firmi parumve ſolidi ingenii in minimis fluctuantis & ad nova quæq; qualiſcunq; ſe obtulerunt, ſaltem ut Mundi Cymbalum audiat, prurientis &c. Lubenter cum Hertio vellem hoc candorem in illo interpretari. Verum plures multorum errorum Thomafium inſimularunt, ſic Atheiſtica ſcriptorum Thomafianorum, item Thomafium portentofum edidit Chriſtianus Roth/ item Realiſ de Vienna all. tr. errores plurimos Thomafio oſtendere allaboravit, ut alios innumeros ſilentio involvam, qui idem tentarunt. Valde verofimile eſt, inter omnes imputatos errores unum ad minimum revera fuiſſe. Sed ne unicum unquam Thomafius, monſtrantibus aliis, agnovit, aſt ubi nova portenta protrudenda ſunt, ipſe quidem ſe in pejus corrigere, ſeque erroris arguere ingenue præſtitit. Num vero hoc candide magis quam animo novaturiendi ſit factum, a me impetrare nequeo; ut prius credam. Præcipue vero Thomafius inconstantiz ſuæ luculentum dedit documentum in *Fundamentis Jur. Nat. & Gentium*, quæ anno 1705. in publicum emiſit. Nam in his Jurisprudentiam ſuam Divinam toties quoties mutavit & quidem, ſi emendatius, laudandus eſſet, nunc vero, cum deterius, nil niſi omnium eruditorum ſiniſtrum iudicium ſequi potuit. Atque hæc Fundamenta J. N. & G. me præcipue permovere ad ſcribendam præſentem Diſſertationem, ea unice intentione, quo alii & ii præſertim, qui cæco præiudicio quaſvis Thomafi hypotheſes amplecti ſolent, ex proponendis per indicem dogmatibus, quorum errores in oculos ultro incurrunt, addeſcant. quale toti ſapientiz Thomafianæ pretium ſit ponendum, quo intellecto, ſua ſponte ejus inconstantem & erroneam doctrinam, quam in Fundam. J. N. & G. pandit; deferent & nobis cum damnabunt.

DISSERTATIO

§. I.

Jus Naturæ non esse Legem proprie sic dictam, quatenus jussum Superioris denotat, sed saltem consilium, inter dogmata Thomasiانا damnanda tanquam mater plurimorum errorum merito primo loco hic ex *Fundam. Jur. Nat. & Gent. L. I. C. V. §. 37. & seqq.* à nobis ponitur. Huic sententiæ jam præluserat in *Observ. Hall. 27. Tom. VI.* cui hanc ob rem Antecessor meus *Joh. Phil. Paltenius Dissertationem: An Leges Naturales sint strictè & propriè leges* opposuit, in qua absurditatem hujus hypotheseos præter alias contradictiones & errores, qui in dicta observ. continentur, sat dilucide demonstravit. Nil minus vero post hæc in editis *Fundam. J. N. & G. denuo & quidem latius hypothesin persecutus est, eique regulas suas justifi, honesti, decori superstruxit.* Jam antè Thomasium *Hobbesius in Tr. de Cive c. 3. §. fin. Jus Natura, quatenus a natura procedit, propriè Leges esse negavit, sed quatenus eadem in Sacra Scriptura lata sunt, saltem Legum Nomine propriissime venire asseruit, cujus dudum rejectam sententiam (vid. Cumberland in Disquis. de Leg. Nat. & Cocquius in Anatom. Hobbesianismi) Thomasius resuscitavit suamque fecit, novum ei induens habitum. Verum qui Jus Naturæ consilium saltem esse astruit, ille simul revera existentiam Juris Naturæ negat. Consilii enim essentia & natura est, non ut quem obliget, sed cui datur, liberam permittat facultatem sequendi illum vel rejiciendi. Vid. *Pufend. de J. N. & G. L. I. C. VI. §. 1. & communiter omnes DD.* Ipse Thomasius in *Jurispr. Div. L. I. C. VIII. §. 29.* Lit. e hæc verba habet, *Consilium nunquam obligat etiamsi ii, cui datum fuerit, assensum præbuerit.* Quare cum Thomasius nunc Legem Naturalem pro consilio modo habet, homini, negata obligatione ex Lege Naturali, liberam relinquit potestatem, quod morale est vel sequendi vel omittendi, quæ vero hypothesi proxime viam ad Atheismum sternit. Qui enim Legem DEI hominum mentibus inditam tollit, ne idem notitiam DEI Autoris Legis Naturæ, æque cordibus humanis innatam, in dubium vocet, maxime verendum est. In-terim Jus Naturæ esse Legem sive voluntatem supremi DEI*

A 2

Legis.

Legislatoris hominibus sequendam significatam sicut certum est, ita ex ostensi absurditate eorum, quæ Thomasius in contrarium egerunt, clarius elucebit.

§. II.

Erroneum est fundamentum, quod Thomasius ad probandum Jus Naturæ esse Consilium non Legem his verbis *Libr. I. c. 5. §. 40. & 41. all. tr. ponit: Sapi. ns DEUM magis ut doctorem Juris Naturæ quam Legislatorem concipit imo si conciperet, sibi Imperantem, magis ut patrem quam Dominum, quia DEI perfectioni repugnat, suam querere utilitatem, ut Leges ex Natura sua Imperantis.* Ex his suppositis Jus Naturæ esse Consilium non Legem concludit. Absurditatem horum omnium jam demonstravit *Dn. Paltenius in all. Diss.* Nos paucis ex nostra mente magis declarabimus. Nec 1.) Dominus Thomasius insipiens fuit, ubi Deum in Jurisprudencia Divina ut Legislatorem sibi concipit, aut nunc solus erit sapiens, cum sani Philosophi omnes nec minus illi si paucos judicio discretivo destitutos exceperis, qui alias principiis Thomasii adhæresere, Deum magis ut Legislatorem quam Nudum Juris Naturæ Doctorem sive Consiliarium concipiunt. Et quare sapientes Deum ita non conciperent, qui se talem in præceptis Decalogi & Legibus forensibus, quas sat multas populo Judaico tulit, manifestavit, quod *Thomasius Obs. 27. Tom. 17.* fateri debet. Quo ipso vero Deus satis declaravit, conceptum Legislatoris sive Domini de Deo ejus perfectioni plane esse conformem. Nec 2.) verum aut perpetuum est, principem in Legibus humanis querere utilitatem propriam. Nam bonus princeps communem subditorum utilitatem in omnibus Legibus pro scopo habere debet, nunquam suam unice. Atque quidem si perfectionem Dei consideremus, semper de Legibus Divinis dicendum est, Deum utilitatem hominum non quæsisisse, licet propter imperfectionem humanam in Legibus humanis aliud non raro intendatur. Neque 3.) conceptus sapientis Thomasiani de Deo magis poterit immutare rei Naturam & Legis tollere essentiam ac subditus, qui principem ut patrem veneratur sibi que concipit, ut quoque Romanis mos fuit bonos principes Patres patriæ vocare, efficere potest, ut iusta ejusmodi principis sint consilia. Hinc æque

æque vana sunt, quæ *Thomasius d. Cap. V. §. 42.* de metu filiali & servili differit, quia Legis Natura non dependet ab affectu parentis. Sive ergo pii, sicut liberi parentibus, ita DEI præceptis tanquam mortis paternis ultro obediunt, quam ob causam Paulus forsam scripsit, piis Legem non esse scriptam, non quasi revera nulla lex ipsis posita eisset, sed quod non opus habeant Legis metuere posnam, sive vero Deum impii ut Legislatorem & judicem severissimum, malum propter Legis transgressionem inflicturum timeant, utriusque diversus affectus Legis essentiam alterare nequit. Tandem quid de Sapiente Thomasiiano, qui Deum sibi ut Legislatorem concipere nequit, habendum sit, verbis *B. D. Grapii*, Theologi celeberrimi, quæ sunt in *Dissert. de Peccat. Quest. 13 §. 2. in fin.*, exprimam: *Qui nullum, inquit, alium Legislatorem quam Supremum Magistratum ultimum agnoscit, nec ullum alium Deum præter illum admittere tenetur.* Hinc idem *D. Grapius* Sententiam *Hobbesianam* talem conceptum foventem Atheismum inferre dicit.

§. III.

Falsa est collectio *Thomasii* in §. 40. d. l. Jus Naturæ est dictatum rectæ rationis non turbatæ a cupiditatibus, ergo est Consilium non Lex. Nam dicitur quidem Jus Naturæ dictatum rectæ rationis per modum cognoscendi, per modum tamen essendi est voluntas supremi DEI hominibus tanquam norma actionum, quam sequi debent, declarata. Unde Jus Naturæ revera Lex est, cum essentialia Legis habeat, non Consilium. Et quæ quæso absurda & Sacræ Scripturæ repugnantia partim ex concessis *Thomasii* non sequuntur, si Jus Naturæ est Consilium. Nam 1.) *Thomasius §. 51. L. 1. C. 4. dist. fund. asserit Consilium esse inter pares vel qui saltem considerantur ut Imperium non haberent*, quis vero, nisi impius, crederet, Adamum Deum sibi ut parem vel saltem ac si Imperium non haberet considerasse? 2.) *Consilium secundum Thomasium d. l. §. 52. nolenti & petenti datur, & Consilium dans silem intendit illud persuadere, nec vim cogendi habet*, sicut etiam Consilium ex sua Natura, quia ab eo est, qui nec potestatem nec voluntatem præcipiendi habet, meri arbitrii est. Quis vero itidem sine impietatis nota nunc statueret,

Adamum accepisse Leges Naturales, ut rationes Summi DEI persuasorias, profectas ab eo, qui potestatem & voluntatem præcipiendi non habuit, & libero ipsius arbitrio relictas, & hinc, iis neglectis, Deum non habere vim cogendi, cum nolenti eligendæ non invito ad sequendas eas fuerint propolitaræ. Atque hæc omnia & plura adhuc impia, si Legem Naturalem dicas Consilium, necessario fluunt.

§. IV.

Æque, Philosophum publicationem Juris Naturæ ignorare minus recte asserit *Thomasius d. l. ipse §. 33. d. Cap. fatetur Jus Naturale quorumlibet cordibus esse inscriptum*, quomodo itaque Philosophus publicationem ejus ignorare potest. Neque enim opus ut publicatio fiat voce vel Scriptura, ubi Deus alia ratione justæ & injustæ regulas mentibus humanis insevit. Atq; hanc publicationem Ethnici in animis suis sensere ac agnovere, ut docent eorum Testimonia congesta ab *Illustri Dn. Mevio in prodr. Jur. Gent. Dissert. 2. §. 16.* Verum quid multis? Consilium sine publicatione sive declaratione ei, cui datur, facta non minus esse potest ac Lex. Dum vero *Thomasius Jus Naturæ Consilium dicit*, quomodo publicationem sive declarationem Legis Naturæ *Thomasius ut Philosophus ignorare potest.*

§. V.

Absurdum dogma est *Thomasii Obligationem sine Lege esse posse & inde Jus Natura licet Consilium sit tamen obligare.* Nam omnis obligatio Legem præsupponit, & sicut Imperantes sine parentibus, pater sine filio, maritus sine uxore concipi nequeunt; æque Lex & obligatio tanquam relaxata simul natura esse debent, quod ipse *Thomasius in Jurispr. Divina concedere debuit L. 1. Cap. 1. §. 134. 135. & 136. per verba Obligationem esse non posse, si tollatur superior, qui Legem fert;* Unde recte obligatio in inst. tit. de Obl. princ. per vinculum juris definitur; consentit Sacra Scriptura *Epist. ad Rom. C. VII. v. 9.* Quare adhuc magis absolum est, Consilium obligare. Nam repugnat Natura Consilii, quam §. I. expressi. Omnium quoque consensus obligationem in Consilio reprobat & Consilium a libera ejus dependere voluntate, cui datur, nemo non affirmat. Quæ potestate

potestate ergo *Thomasius* vim rerum & verborum tollere valet. Intoleranda potius in eo est novitas, quod hic & ubique fere, terminos loquendi antiquos, receptos & notissimos sine ratione rejiciat, & contra communem loquendi usum novos fingat, quos adeo obscuritate sæpe involvit, ut non solum ligandi Materiam præbeant, sed quos quoque, si ipsi desuper lis moveatur, in omnes figuras transmutare didicit. Nobis certe æquius videtur, unum potius communem loquendi usum retinere quam omnes ut se unius stylo singulari asvescant expetere. Quare sententiam *Thomasii* dicentis obligationem inesse Consilio rationi æque convenientem ac si dixisset mortuo inesse vitam.

§. VI.

Distinctio obligationis in externam & internam quam tradit *L. I. C. IV. §. 6.* sicut est mera fictio mentis *Thomasii* ita nec quæ de certe æquius videtur, unum potius communem loquendi usum retinere quam omnes ut se unius stylo singulari asvescant expetere. Quare sententiam *Thomasii* dicentis obligationem inesse Consilio rationi æque convenientem ac si dixisset mortuo inesse vitam.

§. VII.

Labitur *Thomasius* & periculosa ejus est hypothesi quando Obligationem Juris Naturæ pro Consilio sumpti citra Legem, ex demonstratione necessarie & naturalis connexionis damnorum infinitorum cum vita stulta & infinitorum bonorum cum vita sapienti deducit eadẽ Ardeum obligari asserit. *L. I. C. VI. §. 7. & 8.* Nam inefficax erit omnis demonstratio Obligationis sine Lege, nec ea ex necessaria connexionione naturali malorum cum vita stulta &c. fieri potest,

potest, ita quidem, ut homo eam prius cognoscat, quam sensu percipit, & quidem eo minus, quod in hac vita malum visibilem vitam injustam & inhonestam, nec bonum justam & honestam, semper necessario sequatur. Hinc Atheus, in quo nullus est sensus illius naturalis & necessariae connexionis, deridebit Obligationem *Thomasi*, quam sine Lege & Superiori ipsi vult ostendere. Equidem *Dn. Thomasi* L. I. C. VI. §. 21. hanc Universalem propositionem tradit, ex qua obligationis suae demonstrationem fieri posse aequat: *Facienda esse, quae vitam hominum reddunt maxime diuturnam & felicissimam & evitanda quae vitam reddunt infelicem & mortem accelerant.* Sed haec minus generalis propositio ita comparata est, ut stulti eam defensionem suae stultitiae i. e. vitae injustae & inhonestae commode applicare possint. Nam *Thomasi* explicatio hujus propositionis, ut eam §. 29. 32. &c. d. C. VI. tradit, homini suae rationi relicto, si cum ipso ratiocinatione sola citra respectum ad Legem certare quis velit, nunquam persuaderi potest. Neque enim quisquam hac ratione crederet, quod tamen *Thomasi* stultis vult persuadere eum, qui omnium laudem habet, omnium rerum sufficientia instructus est, & vitam suavissimam sensu percipit, non vivere laudabiliter nec sufficienter nec suaviter quia injusto & inhonesto modo his omnibus fruitur. E contrario nemo sibi imaginabitur, se in paupertate summa omnium sufficientiam habere, se in contemptu hominum laudabiliter vivere, se inter summas miseras, summa frui jucunditate, quia Juste & Honestè vivit. Ethici vero stoici animam in statu quieto inter omnes miseras esse posse statuerunt; praeterquam quod ambitiosa haec & inanis fuerit Gloria, quam contraria praxi ipsi saepius contaminarunt, nunquam tamen illas miseras pro jucunditate & suavitate habuere. Ipsi Christiani sibi ita in angustiis viventibus temporalem deesse felicitatem, ad quam homo naturalis unice aspirat, agnoscunt, sed eam parum aestimant, si vitam futuram perpendant, cuius cogitatione temporales miseriae quasi dulcescunt. Si quae ergo jucunditas & suavitas ex justa & honesta vita est, ea consistet in tranquilla & quieta conscientia, haec vero unice
Legis

Legis habet rationem, cujus transgressio, nisi inquietudinem in animis hominum excitaret, animus eorum semper sedatus foret. Quare merito ad firmius principium demonstrandi bonum & vitandi malum morale refugiendum est, quod est Lex DEI Naturalis, sub qua sicut omnes homines sic Athei quoque sunt. Nam etsi Athei in Deum rebelles, dum abnegant Deum, etiam Obligationem ad Legem Naturalem in se negabunt, inobedientia tamen ejusmodi Atheorum non magis Jus, quod Deus in omnes homines habet, extinguere potest, vel hominis Obligationem ad præcepta summi Legislatoris DEI servanda extirpare, ac rebellio subditorum adversus Justum Principem vel huic Jus suum admittit vel illos ab Obligatione Principi debita dispensat. Non pauca circa regulas Thomasi justæ honestæ & decori jam subvertæ universali propositioni inadificatas notanda essent, sed cum sine fundamento sua sponte cadunt, ad alias novas Thomasi & erroneas hypotheses transeundum est.

§. VIII.

A vero aliena est jactatio Thomasi quando in *Proem. Fund. J. N. & Gent. §. 16.* se primum Jus Divinum positivum Universale stabilivisse & primum quoque destruxisse gloriatur. Rabinorum constans fuit opinio extra Legem Naturæ cordibus inscriptam bis humano Generi Jus datum fuisse, hocque esse ejusmodi, quod omne Genus humanum ligat vid. *Seldenus de J. N. & G. L. I. C. IX. X.* Hos secutus *Grotius L. I. C. I. §. 15.* & *Ziglerus ad Grotium* & alii Legem Divinam positivam Universalem dudum ante Thomasi agnovère & propugnarunt; nec minus eandem ante ipsum impugnarunt *Osiander in Comm. ad Grov. Obs. 15. p. 242.* quem secutus *Veltbem ad Grotium p. 70.* & qui totus id egit *Samuel Coccejus in Resolutionibus dubiorum circa Hypothesin de Principio Juris Natura* contra *Ludovicum, Professorem Hall.* conf. *Brucknerus* qui in peculiari Decisione Matrimonii, Decis. Jus Divinum destruere conatus est.

§. IX.

Nec verè nec citra impietatem Thomasi Jus Divinum positivum Universale, quod per modum promulgationis non

B

per

per institum omnibus hominibus sensum Adamo & Noë patefactum est, ullum dari negavit, & figmentum esse dixit, quod antea tanto fervore in *Diss. de Crim. Bigam. & Jurupr. Divina* defendit. Vid. *Proem. Fund. 7. N. G. §. 16. Obs. Hall. 27. Tom. 17.* Impietatis quidem maculam sibi contraxit, quod plura facta & delicta, quæ *Thomasius* meris rationibus naturalibus vetita esse cognoscere non potuit, Juri Divino positivo Universali habere debet, sed de iis in §. 55. seqq. agendum erit. Hic saltem demonstrandum est, minus vere à *Thomasio* negari, à DEO generi humano Legem datam esse & quidem talem, vi cujus alius, qui Jure Naturæ non continentur prohibiti vel præcepti fuerunt. Hæc demonstratio vero commodius fieri nequit, quam ex exemplis Legum Divinarum positivarum Universalium & remotione eorum, quæ *Thomasium* in adversum abripuere. Exempla occurrunt in §. seqq. Hic saltem sub examen subeat ratio, quæ *Thomasium* ad negandum Jus Positivum Universale permovit, quam exprimit in *Obs. Hall. 27. §. 36. Tom. VI.* his verbis: *DEUS se manifestavit Adamo ut Patrem benignum non ut Dominum & Regem.* Inde concludit Jus Positivum Adamo a DEO non esse datum. Conceptum Sapientis *Thomasiani* de DEO veritati esse adversum *supra §. 2.* ostensum est. Verum cum ipse ex hoc conceptu etiam Jus Divinum positivum impugnat, non ab reerit paulo prolixius principia, ex quibus contra tenorem Sacræ Scripturæ illud rejiciit, examinare. Et quidem *Thomasius* vidit sibi proprio de DEO conceptu adversari præceptum protoplasti datum de non comedendo de arbore scientiæ boni & mali sub pœna mortis. Hinc infidis conjecturis & monstrosa interpretatione Sacræ Scripturæ vim hujus præcepti Divini eludere conatur. Nam 1.) fingit: *Fructum arboris vetite fuisse cibum destinatum serpentis, adeoque in eo fuisse Spiritum concentratum, virtute pollentem, ut produceret sapientiam terrestrem cupiditates terrestres, inde 2.) astruit hanc Legem fuisse Naturalem & sic monitum paternum ac mortem subsequaturam fuisse malum non arbitrarium sed necessarium §. 38. & 39. Obs. Hall. 27. Tom. VII.* Neutrum quisquam, nisi qui inconspicendis

dis paradoxis laudem affectat, calculo dignabitur. Equidem *Thomasius* vult nobis persuadere, interpretationem & expositionem suam fluere ex regulis bonæ interpretationis, sed *b. m. Phil. Paltenius* in sub initio *all. Diss. §. fin.* eam magis ex *Helmontio*, cujus nomen *Thomasio* non invito excidisse, sequi indicavit. Nam *Helmontius Medicus* in *Opp. p. 648. n. 6.* hanc paradoxam fovit Sententiam, præceptum, *ne comedas & quocumq; die comederis morte morieris*, non Legem sed monitionem, non præceptum sed svasum ac optatum esse, ideoque mortem istam ex pomi esu naturalis admonitam non autem comminatum ex maledictio, quia juxta ipsum arboris vetitæ ea fuit proprietas & effectus, ut fuscitaverit pruriginosam concupiscentiam carnis, ac ideo Adamum ex esu pomi libidinem luxuriandi & consequenter mortalitatem concepisse &c. autumat. Hanc interpretationem aliis modo verbis involvens *Thomasius* suam fecit seque ejus Autorem venditavit. Huic dogmati affine est *Beverlandi* JCTi spurcissimum figmentum, qui æque luxuriam carnis pro primo peccato habuit in *Tract. de Peccato Orig. & in Lit. cubr. Acad. de Jure Stolate Virginitatis*. Trigam Virorum facere voluit *Thomasius* se his associando vid. *Diss. Thomasi de Fundam. Defin. Causus Matr. hætenus receptorum insufficiencia §. 17. p. m. 7.* Eandem *Beverland* hypothesin, ut ita quadrigas Virorum hodie habeamus, *Bodinus* identidem *Professor Juris Hallensis*, æmulus *Thomasi* in proponendis novitatibus ad captandam discentium auram, licet non pari successu, amplexus est, ut non solum patet ex ejus *Dissert. de Oblig. For. Juris Divin. in Prefat.* ubi dicit: *Circumcisionem in ea parte corporis introduciã, que instrumentum primi peccati præbuit*, quam insuper propria experientia scimus, ipsum non una lectione publica *Beverlandi* lascivam expositionem Studiosæ juventuti ut suam vendidisse & commendasse. Ubi obiter advertimus eundem in iisdem publicis Lectionibus tanquam Principium Juris Naturæ flagitiosum illud Sardana-pali vulgo ejus habitus Autoris (vid. *Apolo-giam pro Sard. in Obs. Hall. 15. Tom. X.*) dicitur: *Ede Bibe Unde post mortem nulla voluptas*, Auditoribus suis proposuisse. Ne vero quis credat me Viro huic impietatem asingere, en ipse in *Epistola ad Respon-*

dentem subjecta Dissertationi Inaugurali Bodino Profide de Beatitudine Juridica habita clare suam Beatitudinem in hac caduca vita posuit in Principio *Ede Eibe Lude post mortem nulla voluptas.* Saltem expetit, ut hoc distlerium secundum genuinum sensum, quem sorte vitæ praxi exprimit, intelligatur. An Magis impia & scandalosa in ulla Academia doceri possunt, aliorum permitto iudicio? Interim si aliis, qui ita foedis figmentis Sacrae Scripturae vim inferunt, digni videantur, ut idem referant præmium, quale Batavi Beverlando dedere, qui, ubi diu invinculis causam dixerat, tandem annorum multorum Exilium sustinuit his versibus hanc in rem ludentibus Batavis:

HIER LEID DEN HEER VAN BEVERLAND
 GEVANGEN DOOR EN HOGER HAND,
 OM DAT HE ONSE BESTE MOER
 GEMACKT HEFT TOT EEN VOULE HOER.

Mihi magis ipsis apprecandum videtur, ut cum Beverlando resipiscant, qui in *admonitione de fornicatione vitanda* & quidem in præloquio ad inimicos detestatur adulterinum stylum & nequiores sensum Deoque agit grates, quod tandem velamen, quo miser cæcutit, ab oculis ejus amoverit, nec siverit ipsum diutius huic pertinaciæ patrociniæ quærere absurdiora &c. ac in precatatione poenitentiali, quæ in *sin. all. iv.* extat, humillime a DEO hujus peccati deprecatur veniam, vid. *Autorem neuer Bücher-Saal in der XIV. Eröffnung pag. 141.* qui refert eundem mente captum in Anglia obambulare forsan, ut addit Autor, Justo DEI iudicio. Interim merentur legi preces poenitentias Beverlandi, præsertim ab iis, qui damnatam ab ipso hypothesein resuscitarunt, an forsan earum lectione ad induendam sanioerem mentem commoveri possint. Sed ut redeamus ad præceptum Divinum ipsum, unde paululum aberravimus, quod hi quatuor Viri in adeo alienum sensum detorsere. Non quidem hoc mei subfelli plane iudicatio est, sed ad Theologorum scamna pertinet, unde etiam somnia otiosorum horum hominum circa illud solide discussit *Forstschius in Diss.*

Diff. de Peccato Originali Jene habita, nostri tamen officii nunc erit, hic nonnullis saltem probare verbis, præceptum de non comedendo fuisse 1.) Legem 2.) positivam. Legem fuisse vix sinuunt dubitare verba Legislationis. Supremus DEUS enim præcepit ei nempe homini subdito dicens, *comede ex omnibus fructibus Paradisi, de ligno autem scientia boni & mali ne comedas, & quocumq; die comederis, morte morieris* Gen. Cap. II. v. 16. & Cap. III. v. 11. itidem dicit DEUS *quia comedisti de ligno, ex quo præceptam, ne comederes &c.* item DEUS Cap. III. v. 17. verbo præcipiendi in denuntiatione pœnæ utitur. Nescio an Legis Natura aptius & apertius exprimi potest, quam in hac Legislatione factum est? Præcipere est longe diversum à monere & svadere, illud enim Legis est, hæc Consilii sunt: deinceps præcepto adjuncta mortis comminatio longe magis feriam Legislatoris voluntatem involvit, quam ut nudam saltem paternam admonitionem significare possit. Atque tandem, si non fuisset Lex, Adamus & Eva non peccassent nec nos in Adamo, nam peccatum non est nisi Legis transgressio, hinc omne peccatum anomia dicitur *Job I Epist. Cap. III v. 4.* Nam id vaide mihi ineptum & Sacræ Scripturæ aperte repugnans videtur, quod Helmontius *all. L.* citra inobedientiam & transgressionem Legis peccatum sibi concipiat & spretæ monitionis non inobedientiæ dicat peccatum primorum parentum. Ex sensu Sacræ Scripturæ enim nisi peccatum inobedientiæ nullam agnoscimus. Verum ubi certum est, præceptum hoc esse Legem; superest dispectio an sit naturalis an positiva? prius affirmat Thomasius; sed hic latet anguis in herba. Si enim illud concedamus, ex mente Thomasi præceptum hoc erit Consilium non Lex. Sed nititur Thomasius nec verbis nec mente Sacræ Scripturæ; saltem unicè interpretatione nemini nisi Helmontio obvia. Ubi enim in Sacra Scriptura exprimitur, cibum arboris veritæ fuisse destinatum serpenti? ubi dicitur, fructui illius arboris inhæsisse concentratum Spiritum virtute pollentem ad excitandas cupiditates terrestres &c. Altum hac de re in tota Scriptura est silentium. Unde erunt hæc fictiones mera Thomasi & Helmontii somnia. Quâ fronte ergo Thomasius pro

pro certo inde concludere potuit, Legem hanc fuisse Naturalem æquè cognitam ac Legem de non occidendo. Certius dicendum videtur, ut etiam statuunt orthodoxi, eam fuisse positivam à summo creatore primis parentibus sub sanctione pœnali promulgatam, ne Dominium à DEO in creaturas accipientes homines sibi illud independens pervaderent, sed hanc ideo ut monitorem haberent, Deum ut creatorem ita & Dominum omnium creaturarum consequenter ipsorum hominum esse. Et demum si Lex Naturalis fuisset, cur Adamo esset publicata? Sensit Thomasius se hoc premi argumento. Inde ejus vim per instantiam frangere molitur, dicens, summa capita Legis Naturalis etiam Israëlitis fuisse publicata in decalogo, nec tamen præcepta Naturalia esse desuisse. Sed quis non videt male consequentiam duci ab Adamo in statu integro vivente ad Israëlitas in perversis viis jam ambulantes. Nam Adamus judicio recto, incorrupto, præditus Leges Naturales citra promulgationem externam quasi in corde scriptas integras & sine sensu fallendi legere poterat. Unde etiam nulla Lex Naturalis, sic ut Lex de non comedendo de arbore verita, protoplastis promulgata est, quod argumento est certissimo, Legem promulgatam positivam non Naturalem fuisse. Ex iisdem cadunt, quando Thomasius mortem prænnunciatam fuisse malum necessarium non arbitrarum asserit. Merum hoc est Helmontii commentum, cujus castra totus sequitur Thomasius. Scriptura Sacra nobis revelat, Malum pœnæ fuisse, quod propter Malum culpæ, sive si transgrederentur Legem Divinam, primis parentibus DEUS comminatus erat, & sic illud fuisse à voluntate Divina, non necessarium à natura arboris sive ex esu pomi proveniens, sicut hodie mors sequitur ex esu veneni. Neque ergo, ut sequitur ex Thomasiu falsa hypothesis, primi parentes mortis necessariam connexionem cum ipso pomi esu nosse potuere, sicut hodie eam cum veneni connectione connexam scimus, cum cibus iste per se fuerit innocuus. Hoc enim posito sicut nec Legis, sic nec mali, publicatione opus fuisset. Ubi vero malitia hominum naturam per se corruptam in dies magis depravavit, ratio humana sapius

ſapius aliam ac à cupiditate diſtatam Legem agnoſcere detre-
ſtat; & ſi forte homo, ſtimulante conſcientia, vim juris con-
nati perſentiſcat, affectus tamen perverſi intellectui humano
facile ei adverſum judicium perſvadent. Unde ſumma DEI
fuit benignitas, quod præcepta moralia cordibus hominum
imprefſa, tabulis quoque exprefſerit, quò homo id, quod
juſtum eſt, non opinione tantum, cui corrupta natura tene-
bras aſſundere ſolet, teneret, ſed oculis quoque cerneret &
manu quali tangeret. Atque ita quidem, enervatis penitus
omnibus, quæ Thomafium ad negandum Jus Divinum poſi-
tivum Univerſale inducere, conſtare arbitror, Legem de non
comedendo de arbore ſcientiæ boni & mali Adamo datam
fuiſſe poſitivam, ſanctione pœnali munitam, & confequen-
ter Jus Divinum Univerſale poſitivum ideo non deſtrui, quod
Thomafius cum Helmontio ſuo ſibi DEUM ut Legislatorem
conſpicere nequeant. Sed properandum eſt ad deformes ſen-
tentias, quas Thomafius, negata Lege Divina poſitiva Univer-
ſali, ſuas fecit.

§. X.

Sic Thomafius præceptum de colendo Sabbatho ad ſolos
Judeos pertinuiſſe adeoque nulla DEI juffione Chriſtianos ad
culturam certi diei obſtringi exiſtimat *Obſ. Hall. 27. Tom. VI.*
§. 44. Fluit hæc ſententia neceſſario, poſtquam Thomafius
Jus Divinum poſitivum Univerſale negavit. Nam ex Jure Na-
turæ hoc præceptum Thomafius deducere non potuit; inde
ejus fundamentum in Lege DEI Adamo data, quæ extat *Gen. II.*
v. 2. & 3. conſtituere debuit, qui dum univerſum repræſentavit
genus humanum, ideo, ejus obligationem ad omnes pertinere
homines, dicendum fuit. Sed hæc omnia negat Thomafius, ubi
Jus Divinum Univerſale rejecit. De moralitate Diei Sabbathi
plena extant volumina. Hinc ſtudio ulteriorem diſquiſitio-
nem omitimus.

§. XI.

Uxorem ſuam voluntatem mariti voluntati ex Lege Di-
vina ſubjicere debere negat *all. Obſ. 27. §. 55. Tom. VI.* In Ju-
riſprudencia Divina agnovit præceptum Juris poſitivi Divini
Univer-

Universalis esse, quod Evæ *Gen. III. v. 17.* datum est, illudq; omnes
 fœminas obstringere. Postquam vero illud rejecit, simul obligacionem
 uxorum ad subjiciendum se imperio mariti ex Lege Divina negare debuit.
 Præceptum Divinum exinde vult infringere, quod in Hebræo dicitur: *Dominabitur tibi*, in futuro non
 imperativo. Verum qui limina Lingvæ Hebraicæ salutarit, ei constabit,
 futurum ex genio Hebraicæ Lingvæ habere vim imperativi. Præcepta
 decalogi v. gr. Non habebis Deos alienos in conspectu meo, non
 occides, non mechaberis &c. quin Leges forenses multæ & caremoniales
 Judæis à DEO datæ, quas Thomasius pro veris Legibus agnoscit, per
 futurum tempus exprimuntur. Neque tamen quisquam, qui indolem
 Lingvæ Hebraicæ caller, unquam negavit, præcepta ista veras esse
 Leges. Miretur ergo quispiam merito, quod Thomasius hospes in
 hac Lingvæ, recepta dogmata ex fonte Hebrææ Lingvæ audeat
 reformare.

§. XII.

Thomasius summo honestorum animorum scandalo in *Jurispr. Divina L. III. c. II.* docuit Rationibus Naturalibus demonstrari non posse; Sodomiam, etiam quæ ad bestialitatem tendit, Juræ Naturæ prohiberi. Hinc arguitur rationibus quas perversa Natura ipsi suggestit, pro ea contra Puffendorium pugnavit. Verum nec ullis gentibus, nisi ferina fuerit, minus Christiano populo hujus delicti fœditas & turpitude ex Lumine Naturali ignota fuit. Equidem Casæ Præfuli Beneventano vulgo libellus de Laudibus Sodomix tribui solet, sed ejusmodi librum nunquam existisse, Casæ ob lascivum scribendi genus notabilis defensor *Gundlingius in Obs. Sel. s. Tom. I.* ostendit. Non moramur vero quid unus aut alter vel beluarum more forte vivens, vel Justo DEI judicio suæ corruptæ nata vi horreant hoc nefandum delictum, nec aliam demonstrationem prohibitionis hujus criminis de Jure Natura desiderant, quam internum conscientix suæ testimonium. Huic qui assensum præbet, ei facile ex parte sufficient rationes, quas Thomasius instantiis enervare sustinuit. Quibus addi potest

potest ratio *Dn. Budai in Elem. Phil. Pract. Part. II. Cap. IV. Sect. X. §. 8.*, qui exinde turpitudinem naturalem sodomix demonstrat, quod huic delicto sit annexa profusio feminis, partis corporis præstantissimæ, novæ menti hospitium præbituræ, quæ neutiquam à libero hominis arbitrio dependet. Nobis Bestialitas inspecie contra rationem est, quod humanam quasi exuat naturam, ferinam induens, qui rationalem deserens societatem cum brutis ejus incapacibus commiscendo corpora brutam & naturæ humanæ repugnantem arctam conjunctionem, ex qua inter conjunctas personas amor ac affectus singularis homini proprius nasci solet, inire tentat.

§. XIII.

Sed plane impia sententia est, quod Thomafius sodomiam, licet sit bestialitas, quam rationibus naturalibus prohibitam esse demonstrari non posse modo dixerat, nunc, negato Jure Divino positivo Universali, cui eam repugnare concesserat, consequenter contra nullum Jus Divinum, quod Universale quidem est, esse statuat. Neque Thomafius hanc necessariam consequentiam satis diluit, etiamsi in *Fund. Jur. Nat. & Gen. L. III. C. II. §. 2.* scripserit, bestialitatem, etsi non peccet contra regulas justis, tamen evidentissime repugnare regulis honesti, si clam, decori, si palam fiat. Nam regulæ justis, honesti & decori, quas Thomafius tradit, non innituntur Jure Naturæ, quatenus lex est, quin ex regulis honesti plane jus non oriri, expresse dixit *L. I. C. V. §. 20.* Ergo cum insuper Jus Divinum positivum Universale neget, necessum est, ut prohibitionem Sodomix nullo Juris Divini vinculo contineri statuat. Equidem, ut supra indicatum est, Thomafius citra Jus Obligationem ad regulas honesti præsupponit, quam deducit ex connexionem malorum cum vita stulta. Verum illa obligatio sine vinculo juris est non ens, nec ulla certa istius connexionis datur demonstratio, si legem removeamus, ut itidem supra demonstratum est. Neque sane capio, quomodo Sodomix, qui revere in hac nefaria specie temperanter fruitur eaque delectatur; vid. *L. I. C. VI. §. 46. Fund. J. N. & G.*, Thomafius demonstrare velit, necessariam mali connexionem cum Sodomia

C

mia

nia ita exercita & sic ejus inhonestatem sive turpitudinem, cujus tamen demonstratio ex Lege Naturali cordibus hominum insita scđdum hoc delictum detestante firmius fieri potest. Paucis dicam, Thomafius Sodomiam regulis honesti adeo evidenter contrariam ostendit, ut nullam adducat rationem vim probandi habentem, quod illis facere mos est, qui impias opiniones, quas ipsi sovent, nullis aut sua sponte ruentibus argumentis impugnant.

§. XIV.

Æque contra regulas justı inıjustique mentibus nostris inditas Polyandriam, qua plures mares uni scđminæ junguntur, Jure Naturæ non esse interdıctam fere Thomafius solus in *Diss. de Crim. Big. & Jurıpr. Div. L. III. C. II. §. 206.* contra Theologorum Jctorum & Moralistarum omnium consensum; vid. *Puffend. L. VI. C. 1. §. 15.*; *Budeus in Elem. Phil. Pract. C. X. §. 8. Sect. X.* defendit. Sed magis adhuc impie eandem, mutata sententia de Jure Divino positivo Universalı, cui eam contrariam olim dixerat, plane nullo Jure Divino vetitam habet. Nec Thomafius hanc infamem sententiam, quæ ex negato Jure Divino positivo Universalı necessario fluit, à se avertere multum laborat, sed magis invidiam licentiæ Polyandriæ his verbis vetat: *Polygamia Muliebris non repugnat regulis justitiæ, sed est saltem parum decoris & honestæ.* Reperi hic debent, quæ dicta sunt §. 13., unde constabit, regulas honesti Thomafii nullo contineri Jure. Et quidem hıc is eo minus fidendum erit, dum particulã extenuandi *parum* vitur. Quare tandem ex principio Thomafii Polygamia Muliebris nullo Jure Divino est prohibita.

§. XV.

Incestum parentum & liberorum Jure Naturæ non vetari erronee Thomafius docuit in *Jurıpr. Divina L. III. C. II. §. 225. & C.* Confunduntur enim hoc connubio jura parentum & liberorum, cum tamen diversus liberorum & parentum respectus ipso Jure Naturæ nitatur; vid. *Budeus in Elem. Phil. Pract. Part. I. C. IV. §. 10. Sect. X.* Ne adducam quidem quod à natura quasi haussit

hausimus averfionem quandam, contra nuptias tam propin-
 qui Sangvinis. Merentur legi verba Senecæ, ut iis contra-
 rium sentientes, pudeant, quæ exstant in *Oed. 638*. Atque si ita
 efferet, quod incestus Jure Naturæ non efferet veritus, itidem ex
 principio Thomafii rejicientis Jus Divinum positivum Univer-
 fale, cui illum adverfari antea concefferat, hodie ille plane licit-
 us foret. Equidem *Thomafius in Fund. J. N. & G. §. 37. C. II. L. III.*
 incestum in linea recta non quidem iusti regulis, bene tamen
 honefti & decori contrariari dixit; tamen cum honeftum
 Thomafius sine jure ponat; confequenter opinatur, incestum
 in linea recte nulla prohiberi Lege Divina. Nec quidem, si re-
 tineamus regulas honefti Thomafii, ipse unquam probabit, in-
 cestum hunc iis adverfari; vid. *notata §. 13. & §. 17*. Sensit hoc
 Thomafius; inde fallus est *§. 49. Olf. 27. Tom. V.* incestum in li-
 nea recta non alia fere moralitatis ratione prohiberi, ac fenibus
 matrimonium contracturis illud interdici debeat. Puffen-
 dorffius hanc, a fenibus ad ascendentes argumentationem jeju-
 nam vocat *de J. N. G. L. VI. C. I. §. 32*. Sane ni Thomafius Leges
 humanas timuiffet, dubio procul incestum in linea recta omni
 Jure Divino, quod quidem extra Judæos alias gentes obligat,
 licitum efferet, apertius defendiffet, ex principiis ipfius fid. certo
 confequitur.

§. XVI.

Porro Thomafius, negato Jure Divino positivo Univer-
 fali, nunc adverfus Sacram Scripturam & communem Theo-
 logorum orthodoxorum interpretationem capite *Lev. XVIII.*
 contineri Legem forenfem Christianos non obligantem, nisi
 quatenus eodem proponantur Confilia Naturalia *Olf. 27. Tom.*
VI. §. 49. afferit. Hinc *all. §. 49.* incestum fratrum & fororum
 & reliquarum propter confanguinitatem vel affinitatem ma-
 trimonio jungi prohibitarum perfonarum mutua conjun-
 ctionem faltem Lege Mofaica vetari, cujus obligationem nec
 ad Christianos nec ad alios homines nisi Judæos pertinere
 ftatuit. Cui confequens affruit, quando Mofes juffu DEI ad
 omnes Ifraëlitas præcepta DEI excelfa voce dicere debuit &
 inter ea illud quoque, *Maledictus qui concumbit cum forore sua, fi-*
lia

lia patris sui vel matris suae, Deut. XXVII. v. 22. hanc maledictionem incestuosos fratres Christianos aut alios haud curare debere, quia Lex Judaeis data alias gentes obligare nequit. Nec tamen Thomaeus quā incestum fratrum & fororum sibi plene constat; nam in §. 44. C. III. L. III. *Fund. J. N. G.* honesto naturali repugnare dicit, si princeps incesta fratrum conjugia admitteret; in ali. vero *Obs. 27. §. 49. Tom. VI.* nullam turpitudinem naturalem in hujusmodi conjugiiis adesse affirmat. Iterum exinde colligi potest, quanta vis regulis Thomaei honesti insit. Id certum & compertum mihi est, Thomaeum ne quidem ostendere posse incestum fratrum & fororum regulis honesti, quas potuit in *Fund. J. N. G.* obsistere. Nam ex ratione quod fratres & sorores in una educuntur domo, quam contra horum conjugia assert, eadem non magis regulis honesti adversa erunt ac aliarum personarum diversi sexus in una domo commorantium, quas sanguis à conjunctione haud arceat, connubia, quæ omni Jure sunt licita. Verum unde ergo Universalis obligatio omnes omnino homines obligans hodiernum durans ex Lege prohibente inter certas personas affinitate & consanguinitate invicem junctas conjugia deduci potest. Haud ignoro Theologos plerumque Legis Naturalis hanc prohibitionem facere. Verum *Grotium L. II. C. V. §. 12. n. 1. de J. B. B.* vere ait: *Causas certas ac Naturales assignare qui volunt experiendo discunt quam id sit, difficile imo præstari non possit.* Sane cum de Obedientia Mandatis DEI præstanda est quæstio, nil interesse putamus, an dicimus, quid præceptum aut prohibitum Jure Divino positivo Universali an Jure Naturæ, cum utriusque obligatio se ad omnes extendat homines. Hinc nemo ægre ferre potest, si cum *Grotio* dicamus, conjugia certis consanguinitate & affinitate sibi junctis personis, extra parentum liberorumque incestum, Jure Divino positivo Universali interdicta esse. Thomaeus quidem, qui nullum Jus Divinum positivum Universale amplius agnoscit, maxime in hac specie ejus Legislationem negabit, cum explicita Legis Universalis incestus prohibentis promulgatio in Sacro Codice non occurrat; Ast cum ipse in eo facile meum convenerit, Jure Naturæ

Naturæ illa conjugia non prohiberi, nec mihi erit difficile ipsi ostendere, eadem Lege Divina positiva Universali esse prohibita. Nam DEUS Lev. XVII. v. 24. 26. 27. ad Israëlitas dixit: *Ne polluamini in omnibus illis, quia omnibus illis polluti sunt populi, quos ego ejiciam; & mox: Ne facite ullam ex istis rebus abominandis; nam omnes istas fecerunt indigene terra istius, que vobis exposita est, unde polluta est terra.* Ex his recte Grotius argumentatur: *Si Cananæ eorumq; vicini peccarum talia faciendo, sequitur, ut Lex aliqua præcesserit, que dum mere naturalis non sit, restat ut à DEO data sit, aut ipsis peculiariter (quod non est verisimile nec satis ferum verba) aut humano generi sive in prima constitutione sive in reparatione post diluvium.* Atque hoc traditiones Rabbīnorum confirmant & exinde quoque fit probabile, quod à pluribus gentibus, cui Jus Divinum, quod Israëlitis est publicatum, non fuit revelatum, æque tamen incestus species, si non omnes, pleræq; tamen, prohibita fuerint, unde credendum est, gentes istas memoriam Juris positivi Divini Universalis generi humano dati per traditionem ab ipsis continuatam conservasse. Quod vero gens Cananæ sua malitia illam Legem Universalem obliterarint vel non ignoratam observandam neglexerint; hinc DEUS istam è terris, quas abominationibus istis polluerunt, ejicere minatus est. Cum nunc hoc jus datum sit humano generi, proinde alveo fluit, ad ejus observantiam obligationem hodiernum in omnibus hominibus durare debere, quia illa nullibi in Novo Testamento sublata legitur. Pro regula vero teneri potest, Mandata DEI Universalia esse durationis perpetuæ, nisi DEUS contrarium alibi declaraverit, quod factum unquam in Jure Divino positivo Universali, hætenus doceri non potuit. Non defunt Thomasio quæ reponit; sed talia, quæ refutatione vix digna sunt: sic obtendit, verba Sacræ Scripturæ adducta interitum genti Cananæ propter scelera immanitia restringenda esse ad præcepta, sive ex stylo Thomasi, Consilia Naturalia, quæ in C. XVIII. Lev. simul proponuntur. Verum repugnat Universalis locutio, *Omnibus illis, quæ scelera præcedentia in genere includit, nullo penitus excepto.* Hoc Thomasius sentiens aliud effugium quærit dicens: *Non sequi hoc vel illud est coram DEO abominatio*

ergo Lege Divina positiva prohibitum. Atq; maximè id sequi debere, ubi turpitudine naturalis negatur, quisque sua mente præditus videbit. Nam abominationis omnis coram DEO quidem causâ necessario est transgressio Legis & hic quidem vel Naturalis vel Legis Divinæ positivæ Universalis, prius Thomasius admittere non vult, ergo posterius amplecti debet. Plura in §. 52. & 53. d. *Obs. Hall.* contra nos adducit, quæ silentio transmittimus cum quod plane non stringunt tum quod eadem *Thomasius in Jur. Div. L. III. C. VII. §. 140.* somnia Rabbinoꝝ dixerit, quæ omni fundamento destituuntur, contextui locisque paralelis contraria, vid. tamen se in notis §. 140. subjectis corrigentem, adeo mutabilis est horas.

§. XVII.

Impium quoque & Machivialisimum sapit Consilium *Thomasi* quod principibus in *Fund. J. N. G. L. III. C. III. §. 45.* supeditat. Postquam enim in §. præcedenti dixerat principem ex ratione prudentiæ conjugia incesta, etiamsi sint licita, tamen superstitiosis in Religione permittere non debere, in seq. §. hæc subicit: *Interim si princeps velit uti dispensatione, ne irriset murmura dissentientium, καὶ ἀνδρωπῶσι ὡς ἔστιν ἰσχυρὸν ἐπιπέσειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, nisi potuerit distinctione inter conjugium contrahendum & contractum, facile enim inquit invenient persone dispensationem desiderantes hominem, cui venalis est benedictio.* Primo auditu hujus consilii perversitas ingeritur. Quod si enim dispensatio sit justa, cur Princeps subditos suos decipiendo in superstitione confirmet? Quare animum clerici personæ conjugendæ pecuniis tentent; ut contra conscientiam suam benedictionem vendat &c. Ad Orcum ejusmodi consilia releganda videntur, quæ homines intendunt reddere magis superstitiosos & ex bonis efficere malos.

§. XVIII.

Concubitus sive consortium viri & foeminae sine affectione maritali, ut cunque placuerit, dissolubile, modo habeant finem procreandi sobolem, omni Jure Divino & sic hodie inter Christianos esse licitum itidem ex mutata de Jure Divino positivo Universali, cui adversari in Jurispr. Div. defenderat, sententia necessario fluit. Et hic quidem *Thomasius in Fund. J. N. G.*

N. G. L. III. C. II. §. 17. verbo dixit, conjunctionem ad tempus licet diuturnum repugnare regulis honesti & decori. Sed hætenus regulis honesti Thomasi parum tribuimus, quam fidei ipse iis habendam velit, declaravit in *Dissert. de Concubinato*, in qua concubinatum, uti eum initio §. posuimus, quem in *Fundamentis J. N. & G. regulis honesti repugnare* asseruit, nunc plane licitum defendit. Primus qui Thomasium refutavit fuit Dn. Breithaupt, qui ei opposuit *Dissert. de Concubinato à CHRISTO & Apostolis prohibito*, in qua concubinatum primæ væ matrimonii institutioni *Gen. II. v. 22. 23. & 24.* repugnare, eandem Christum utpote Optimum Legis Divinæ interpretem *Matth. XIX. v. 5. 6. 7. 8.* declarasse & confirmasse probat. Dno. Breithaupt quidem personatus scriptor S. Petrus Enerantius per modum Epistolæ ad ipsum respondit: sed ad adducta contra concubinatum Sacræ Scripturæ loca nihil, quod quidem momenti habet, reposuit, nisi quod putet lucem tenebris, id est, perversam Thomasii sententiam sanæ Breithauptii doctrinæ ita conciliari posse, ut Thomasius quidem Dn. Breithauptio concedat, perfectioni Christianismi concubinatum repugnare, ut tamen Breithaupt cum eo iterum consentiat, illum non magis adversari ac divortium propter adulterium. Certus sum Dn. Breithaupt communionem hæc concordie viâ factam nunquam admitturum sed potius damnatum esse, cum salva veritate hanc societatem inire nequeat. Nam cum divortium propter adulterium à CHRISTO sit approbatum, ideo, licet maritus non peccet, si ex causâ de jure suo remittat adulteramque retineat, neutrquam tamen perfectioni Christianismi adversum agit, qui ad voluntatem CHRISTI se ab adultera jungi petit; vid. omnino *C. I. II. IV. VI. Qv. 1. Caus. 32.* E contrario concubinatus à CHRISTO ubi omnino damnatur, sine peccato mortali in eo vivere Christianus non poterit. Sed hæc ulterius discutienda Dominis Theologis relinquo. Vid. Jägeri, *Prof. Tub. Diss. de Concubinato*, cui opposita confutatio sub larvato nomine *Marci Pauli Antonini, &c.*

§. XIX.

Divortia præter adulterium & malitiosam desertionem,
verbi

verbi gratia propter sterilitatem aut etiam ex mutuo dissensu, fieri posse nulloque Jure Divino vetari, itidem statuere necessum habuit, postquam Jus Divinum positivum Universale negavit; vid. *Fund. J. N. G. L. III. C. II. §. 18.* juncta *Jur. Div. L. III. C. II. §. 171.* usque ad 178. Securius sequimur communem receptamque Theologorum sententiam licentiam divertendi extra divortium & desertionem malitiosam Juri Divino & præcepto CHRISTI primævam Matrimonii institutionem declarantis adverfari; vid. *Gen. V. v. 2. Matth. XIX. v. 5. Eph. V. v. 31.* &c.

§. XX.

Lupanaria esse toleranda ad evitandum majus malum in regionibus calidioribus, in septentrionalibus vero vix prudenter Magistratum tolerare Thomasi pro sana est Sententia Fund. J. N. G. L. III. C. III. §. 38. Hoc ipso denno declarat, regulis suis honesti, nullam in esse vim obligandi sed eas variare, & pro ut utilitas svadet, mutationi esse obnoxias; vid. *L. I. C. V. §. 47. d. 11.* Nam *L. III. C. II. §. 23.* modo dixerat scortationem regulis honesti repugnare, nunc vero publicam scortationem certis locis tolerandam esse, principibus svadet. Verum si scortari est malum & peccatum, princeps, salva conscientia, scienter publica lupanaria tolerare nequit, etiam si centies intentionem habeat, permisis lupanaribus, majus avertendi malum. Nam regula illa communis, ex duobus malis minus esse eligendum, non procedit in moralibus, ubi hoc magis brocardicum obtinet, non esse faciendum malum, ut inde eveniat bonum. Nec Thomasi distinctio inter tolerantem & perpetrantem rem conficit. Nam neuter in malum morale, licet minus sit, consenti redebit, sed majus & minus impedire uterque tenetur, quantum in ipsis est. Qui vero tolerat lupanaria delictum suo consensu committit, cujus reatum intentio majus avertendi malum nullo modo excludere potest, & quidem eò minus, quod incertum sit, an institutis lupanaribus, majora mala evitabuntur, cujus contrarium exemplum Italia nobis dare potest, vel an, nullis institutis, majus malum perpetrabitur, & si forsan ejus non vanus subsit metus, alius & licitus obex
metu-

metuendo huic malo obijciendus est. Scilicet crescentibus delictis, crescant pœnæ, quo earum metu sensuque homines à gravioribus delictis deterreantur. Admoneantur Christiani, ut adhibitis regulis Christianissimi, quæ in orando & jejuniis consistunt, lasciviam suam supprimant. Sin, hac Medicina frustra præscripta, nilminus majora committantur delicta, principi, quo invito nec delictis connivente, admittuntur, nulla ratione imputari possunt, cum ab omni mali læbecula longe abaq̃ impedire non posse, ne majora fiant mala. Ea autem nos facere non possumus, quæ contra jus & bonos mores sunt.

§. XXI.

Nec minus demum graviter errat Thomafius negans, Legem de homicida capitaliter pleſtendo, quæ exstat *Gen. IX. v. 6.* esse Legem positivam Universalem in *Eund. J. N. G. L. III. C. VII. §. 21.*, unde porro statuit, determinationem pœnæ dolosi homicidii & circa determinatam dispensationem à libero principum dependere arbitrio; vid. *Dn. Thomaf. de Jure Aggratiandi principis Evangelici in causis Homic.* Antea contrarium statuit, ut patet ex *Jurisprud. Divina L. III. C. VII. §. 134.* Verum postquam Thomafius Jus Divinum positivum universale rejecit; simul necessum habuit novam illam assumere hypothesin. Sed exsequemur hanc materiam paulo profluentius, & qua esse potest brevitate, Thomafii rationes, quibus dictum *Gen. IX. 6.* vult eludere, perpendemus, ipsum in Fundam. suis presso pede sequuturi. Tres ibi adducit rationes, quas in *all. Dissert. §. 4.* repetit. Prima est, *in textu Hebraico esse futurum effundetur, non imperativum.* Jam ante Thomafium ex malo intellectu verborum *effundetur & ego reposeam* quidam ex grege Fanaticorum statuere, verba *Gen.* continere comminationem Divinam & eventum futurum, quatenus homicida vicissim maclabatur ex permisso DEI forsan ab alio, non ibi constitui & ordinari à DEO lectum hominum genus, qui vindices sint homicidii. Ad dubitationem ex voce *effundetur* abunde responsum est ad §. II., quæ hic sunt repetenda. Equidem *Thomafius in Dissert. C. IV. §. 4.* regerit, non sequi, quod futurum ponatur.

tur pro imperativo; ergo hic ita intelligi debere, cum alter sensus quoque admitti possit. Sed dicimus, in præceptis Divinis necessario futurum pro imperativo accipi debere, cum hoc requirat natura legis. Deinde, quod dissentientes *effundetur* de occulto iudicio DEI per alium homicidam in homicidam exercendo accipiant, ab intentione DEI sanctissima hoc præceptum Divinum non est habendum pro Lege; quasi DEUS juri dispensandi principi circa Leges humanas competenti suam potestatem Leges ferendi Divinitas alligasset. Nam alias hanc principum potestatem esse infra Leges Divinas, ex Jure Naturæ constat. Neque enim homo potest dispensare circa id, quod DEUS jussit. Longe magis ergo Juri Naturæ accommoda est hæc interpretatio, quod Deus, cum poena capitalis naturali æquitate, juxta quam quis idem merito patitur, quod alium pati voluit, sit fundata; vid. *Diss. Illustris Henr. Cocceji de Sacro-Sanctio Jure talionis*, eam homicidis inferendi necessitatem Legge Positiva hominibus imponere voluerit. Tandem illa in humanis Legibus authentica est interpretatio, quæ ab eo proficiscitur, qui eam tulit. Hinc æque in hoc præcepto declaratio hujus Legis à DEO Israëlitis facta nobis legalis esse debet. DEUS vero non semel serio Israëlitis præcepit, ut tollant eum, qui occidit hominem ut *Lev. XXIV. v. 21.* & *Deut. XIX. v. 10. & 13. ibi, non parces oculo tuo super homicida & præprimis Num. XXXV. v. 30. & 31. ibi, terram non posse prius expiari propter effusum sanguinem innocentem, usq; dum illum effundentis Sanguis iterum effusus sit.* Licet alias non temere dixerim, leges forenses Judæis datas Christianos obligare, cum tamen lex Israëlitis data de homicida capitaliter plectendo non tam nova sit lex, quam ejus, quæ extat *Gen. IX. v. 6.*, confirmatoria, vere dicimus, hanc declaratoria n, particulari quidem populo factam, nobis tamen in locum Israëlitis succedentibus authenticam esse debere; & sic principes obligari capitaliter plecti homicidas; non tam, quod

quod ratio diversitatis, cur apud nos minus homicidæ ex voluntate Divina ac apud Judæos capite plectendi essent, reddi non possit, quam quod lex declarata citra interpretationem Israëlitis datam omnes homines obstringat. Alterum dubium, quod nasci solet ex verbo ego *reposcam* tolli potest, si verba illa ad genuinum sensum interpretemur, scilicet, cum DEUS hominibus serio præcipere vellet, homicidam capite punitendum esse, neglecta hac lege, maleferiati sibi impunia homicidia persvaderent, quasi prædicat, etiam si homicida evadat humanam vindictam, ego tamen *reposcam* sanguinem innocentem, incognito nobis iudicio. Secunda ratio *Thomasi* in *Fund. & Diss. all. dd. LL.* est, quod dictum Gen. contineat saltem rationationem confirmantem præceptum de non comedendo sanguine bestiarum. Sed *Thomasius* cuncta agere ac vertere solitus, hic quoq; sensum Sacræ Scripturæ pervertit. Nam potius invertendum ac dicendum est, DEUM esum sanguinis bestiarum interdixisse, ne homines eum comedendo ferinam induant naturam & humanum sanguinem sitire incipiant, quasi DEUS diceret, vel ideo jubeo, ut abstineatis à sanguine animalium, ne eum edendo esterati ad appetendum sanguinem humanum reddamini. Nam si Medicis sit fides habenda, brutorum sanguis gravis & terrestris naturam sui animalis habet, & cum omnes animalis actiones potissimum sanguinis caloris nativi & Spirituum beneficio perficiantur, ideo, illo ab homine assumpto, multas in eo induci mutationes putant, ut vel generatim bestiarum feritatem vel alicujus bestię mores exprimat; vid. *Sennert. Inst. L. 2. p. 3. C. VII. infm.* Quæ si ita se habeant præceptum de non comedendo sanguine bestiarum contineat rationem confirmantem præceptum de non occidendo, munitum insuper capitali pœna. Tertia demum ratio *Thomasi* est, quod nondum fuerit respublica & nullus magistratus *Fund. J. N. G. & Diss. all. dd. LL.* Hæc ratio præcipue *B. Phil. Palæntium* commovisse videtur, quod in eandem sententiam pro-penderit, ut patet ex *Diss. ejus de Jur. Princ. circa Leges præcipue pœnaes*. Verum licet statim post diluvium non tam amplæ & in eadem eminenti forma, ut nunc existunt, Respublicæ fuerint, cum ta-

men eadem ante diluuium dubio procul exstiterint, valde probabile est, speciem cuiusdam Reip. homines statim post diluuium iterum habuisse & Noachum Majorem patremf. ejus fuisse Præsidentem. Id ad minimum constat, societates conjugales, paternas, familiamque jam fuisse. Ex quo tempore vero societates fuit, ex eo quoque viros fuisse, qui jus dicerent controversasque determinarent, credendum est, cum societas sine Lege & Jure nulla esse possit. Quod si iudicii species fuerit, siue Republicæ siue societatis nomen cætui post diluuium tribuas, omni casu reliqua societatis membra ultimam pœnam à DEO homicidis infligendam præceptam in reum homicidii statuere & exsequi potuere & vi Divini præcepti debuere. Er quidem *Palenius all. l.* opinatur, neminem affirmaturum Noacho & per eum patribusfam. jus vitæ necisq; in homicidas attributum esse: Sed quidni? omnes, qui negant, eruditi, dari tempus, quo iudicia, cessarunt, id affirmabunt; vid. *Tesmarum ad Grot. L. I. C. II. §. 5. Lit. o.* Et quæso si respiciamus ad jura patrumfam. quæ proxime sequentibus temporibus exercuere & dubio procul à majoribus tradita acceperunt, non ne Abraham, qui ut paterfamilias saltem considerari potest, bello injurias propulsavit? Non ne Judas paterfamilias jus vitæ & necis exercere voluit, dum Thamarem propter stuprum comburendam esse statuit? Quare ubi *Gen. XXXVI. v. 15.* Moses in singulis Esavi familiis principes nominat, per eos, præcipue primis familiæ initiis, patresfam. intelligere videtur. Non opus ergo, hoc admisso, cum *Grotio L. I. C. II. §. 5. n. 5. & aliis* sentire, Deum cunctis bonis & innoxiiis jus dedisse necem fraude interfecti hominis ulciscendi & homicidam perimendi, illudque vero postea summas ob causas ad iudices solos restrictum esse. Deniq; si verum ponamus, nondum fuisse Remp., nec tamen inde sequitur, quod, iis constitutis, homicidæ non debeant capitaliter puniri. Nam DEUS hanc Legem Noacho instauratori generis humani & ejus liberis, ex quibus reliqui homines usque ad hodiernum diem originem traxerunt, dedit; unde liquet, ejus obligationem ad uniuersum pertinere genus humanum. Quare etsi vindicta humana ob paucitatem hominum aut quod non-

nondum fuisset Resp. tum per modum Jurisdictionis sumi non potuisset, tamen, iisdem constitutis, Principes voluntati Divinae de capitaliter plestendo homicida generi humano & sic sibi significatae obsequi debere, cum possunt, mihi quidem competentum videtur. **Qua** propter, destructis momentis Thomasi, nos quidem nefas ducimus principi, quando caedes facta est, quae mortem meretur, circa poenam, a DEO Lege generi humano datae praecipit, dispensare. Atque hanc sententiam praeter Thomasi opinionem esse amplectendam, sic quidem aperte iis quoque, qui partibus Thomasi adhaerent, persuadere possumus. Fatentur dissentientes, sanguinem ejus, qui innocentem effudit, iterum effundi aequitati naturali convenire. Inficias ire nequeunt, ex voluntate Divina promulgata *Gen. IX. v. 6.* homicidas juste capite puniri posse, & hodiernum propterea sudent principi, ne, nisi raro, jura aggratiandi utatur. Quod reliquum est, an possit aggratiari princeps, versamur in quaestione dubia. Numero & autoritate vincunt, qui plane illicitum habent, pauciores, vel intempestiva misericordia, vel novandi omnia affectu vel, ponamus demum unum, amore veritatis id permittunt putant. Certitudinem conscientiae hi habere nequeunt, cum sensus dicti *Gen.* dependeat ab interpretatione voluntatis Divinae. Suorum verborum quilibet est optimus interpretes; sed in alterius voluntate exponenda prudentissimi falli possunt. Quidni ergo falli possent, qui contra adeo multas praegnantibus rationibus probatas negant, voluntatem DEI Noacho significatam de effundendo sanguine ejus, qui innocentem effudit, esse legem hodiernum obligantem? Nunc vero in dubio semper tutior, pars est eligenda. Jam princeps ex confessione dissentientium recte dolosis homicidis nullum jus aggratiandi largitur, e contra ex plerorumque opinione citra peccatum illud ulli doloso homicidae concedere nequit. **Quare** merito princeps in eam sententiam inclinare debet, quam si amplectitur, in conscientia sua ex omnium omnino, si exceperis fanaticos, consensu tutus esse potest. Non possumus ergo accedere ad partes *Hannekenii* Theologi, qui fere ex orthodoxis solus, jus gratiae in reos noxae capitalis propter homicidium

dium vindicavit ex ratione, quod sublata vis Divinae Legis, mutatusque rigos in gratiam sub Regno CHRISTI gratioso, cutus tamen dubia diluit *Rechenbergius in Diss. de Jure Principis Christiani aggravandi circa homicidium negato*; prodiit quoque personatus scriptor sub nomine *Justiniani Clementis in Tract. German. Ao. 1698.* quem citat *Thomasius in Diss. de Jure Aggravat. & Dominus Budaeus in sua Theologia Morali p. 2. C. IV. §. 23.* Hic itatuit, poenam istam rationem typi habuisse & istud etiam scelus Sangvine CHRISTI suo tempore effundendo expiandum significasse, quo facto non decere, ut saltem vere poenitentes homicidæ, quam restrictionem *Thomasius* ægre fert *all. Dissert. §. 8.* quorum reatum suo Sangvine Salvator sustulit, hodie juxta rigorem Legis Mosaicæ occidantur. Nobis ejusmodi hypotheses affinitatem habere videntur cum sententia Photini & aliorum in genere supplicium capitale interdictum foedere novo sentientium, sed si refutantur à Paulo *Rom. XIII. v. 4. Apoc. XIII. v. 10.* Latius ex spariari possemus, sed, dum centurias scribere licet, una & viginti positiones nobis sufficere visa sunt ad demonstrandum Domini Thomasiai mutabile ingenium & indicandas partim veritatem, partim pietatem lædentes hypotheses. Viri cætera Doctissimi ingentem ubique eruditionis suæ plausum habituri, si orthodoxæ candidius litaret & novis opinionibus à S. Scripturæ tramite non leviter resiliens subactum ingenium ostendere desineret. Nunc concludimus *Diss. verbis & voto Reverendissimi Domini Joh. Wolffg. Jägeri in §. fin. Diss. de Concubinato: Ecquid optandum est, ut magni Illustres Viri ejusmodi controversias non moverent, his præsertim temporibus, cum tanta Epicureorum est multitudo, quibus vix gratius quodpiam quam quidem de ejusmodi rebus, quas optant, licitis annunciari potest Evangelium &c. & mox addit* *Ve autem, qui scandato sunt alii; In eorum recidet caput, quod prædixit Dominus ejusmodi hominibus.*

F I N I S.

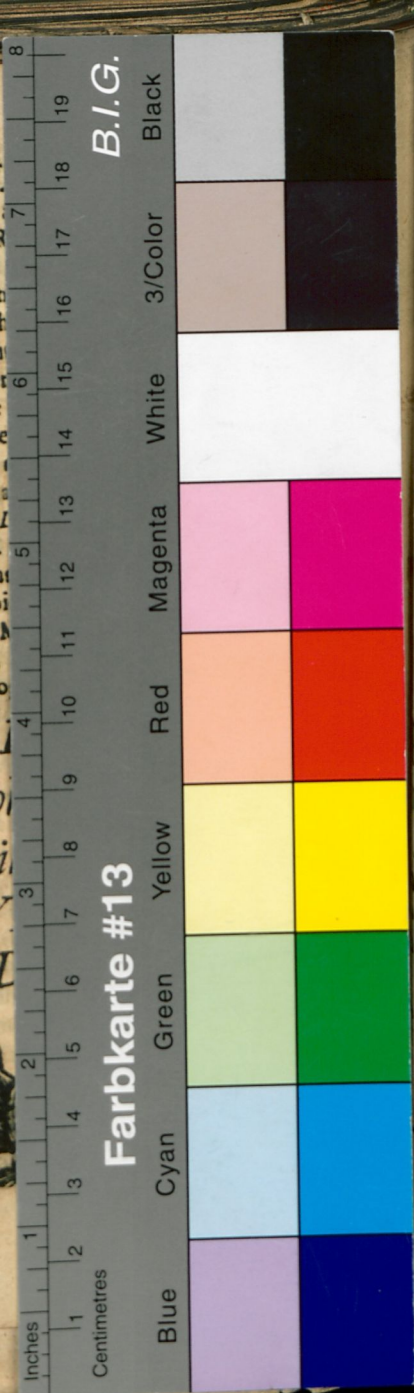

(x228 2796)

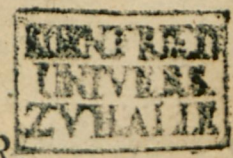

3,
1715 28

INDEX
NONNULLARUM ERRONEA-
RUM DOCTRINARUM
EX
DOMINI THOMASII
FUNDAM. JUR. NAT.
ET GENT.
MAGNA EX PARTE SELECTARUM.

QVEM
PRÆSIDE
PHIL. BALTH. GERDES,
UR. LIC. ET REGIÆ GRYPH. ACAD. PROF. HI-
STOR. ET MORAL. ORDIN.
PUBLICO EXAMINI PROPOKIT
IN
AUDITORIO MAJORI
AD D. XI. APRIL. ANNO MDCCXV.
H. C.
RESPONDENS
JOHANN JACOB ALMER,
CANDID. MINIST. EXAM.

GYPHISWALDLE,
TYPIS CAROLI HOEPFNERI, REG. ACAD. TYPOGR.

53
4

